

ב"ה

פרשת תולדות

נתלך לדרש את ה'
בראשית כה, כב.^[1]

רבקה לא רצתה לגרום עוגמת נפש ליצחק

בנוגע לפירוש רש"י - נתעכב על מה שהעירו בפרש"י על הפסוק, "ותלך לדרוש את ה'", "לבית מדרשו של שם":

(א) מנא ליה לרש"י ש"ותלך לדרוש את ה'" קאי על "בית מדרשו של שם", אולי שאלה אצל בעלה, יצחק, או אצל חמיה, אברהם, דמכיון שבודאי ידעה והכירה בגודל צדקתם כו', היתה יכולה לצפות לקבל מהם מענה ("מה תהא בסופה"), לא פחות מאשר ב"בית מדרשו של שם", ומדוע הוצרכה לצאת מביתה ולהרחיק לכת^[2] עד ל"בית מדרשו של שם"?!)

(ב) גם צריך להבין: מהו הדיוק "בית מדרשו של שם" דוקא, ולא "שם ועבר", כלשון רש"י בפרשה זו עצמה, "פתחי תורה של שם ועבר", "אהלו של שם ואהלו של עבר"? ובפרט ש"עבר" היה כמה דורות לאחרי "שם", ואם כן, מדוע הוצרכה להרחיק לכת עד ל"שם", דור הכי ראשון?!

...הביאור בפירוש רש"י

...הכרחו של רש"י לפרש ש"ותלך לדרוש את ה'" קאי (לא על יצחק או אברהם, אלא) על "בית מדרשו של שם" דוקא, הוא - (א) ממה שנאמר "נתלך", שמזה מוכח שלא שאלה ליצחק או לאברהם, שאז, לא היתה צריכה לילך, מכיון שיצחק היה עמה בבית, ואברהם בקירוב מקום, (ב) ולהיכן הלכה - "לדרוש את ה'", והרי המקום שבו דורשים את ה' הוא - "בית מדרשו של שם", כפי שכבר למד הבן-תמיש ש"שם" היה "כהן לא־ל עליון"^[3], כמובן בפשטות שאליו הולכים "לדרוש את ה'".

ועל פי זה מובן דיוקן של רש"י "בית מדרשו של שם", ולא "שם ועקר" - מכיון שכאן לא נוגע הענין דלימוד התורה, כי אם, ענין הכהונה, "כהן לא-ל עליון", שלכן, באים אליו "לדרוש את ה'".

אמנם, עדיין נשאלת השאלה: מהי אמנם הסיבה שהיה צורך ב"ותלך לדרוש את ה'" ב"בית מדרשו של שם", ולא היה מספיק לשאול ליצחק או לאברהם?

ויש לומר בזה בפשטות - ובשני אופנים: א) רבקה שאלה אמנם - לכל לראש - אצל יצחק (או אברהם), אלא, שלא קיבלה מענה על שאלתה^[14], ולכן, הוכרחה לילך לדרוש את ה', ל"בית מדרשו של שם".

ב) רבקה לא שאלה ליצחק (וכן לאברהם) - כדי שלא יצטער, כשישמע, לאחרי שסוף כל סוף נתקבלה תפלתו, "ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו", ישנו ענין בלתי-רצוי, "ויתרוצצו הבנים בקרבה", עד כדי כך, ש"ותאמר אם כן למה זה אנכי (מתאוה ומתפללת על הריון)".

וימתק יותר על פי המדובר בהתוועדות שלפני זה^[15] בפירוש רש"י^[16] ש"אמר לו אברהם (להקב"ה) אפרש לפניך את שיחתי, אתמול אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע, וחזרת ואמרת כו' עכשיו אתה אומר וכו'" - דיש לומר, שמעין ודוגמת זה שייך גם בנדון דידן, בתחלה היתה רבקה עקרה, ואחר כך הועילה תפלתו של יצחק שנתעברה, ואחר כך נעשה ענין בלתי-רצוי שהטיל ספק בכל הענין ("אם כן למה זה אנכי"), ולכן, לא רצתה רבקה לשאול ענין זה אצל יצחק ואברהם, כדי שלא תתעורר אצלם שאלה וקושיא על הנהגתו של הקב"ה (כמדובר לעיל בארוכה על דבר שלילת הענין^[17]), אלא הלכה בעצמה "לדרוש את ה'".

קטע משיחת ש"פ תולדות, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ התשמ"ח ח"א ע' 516.

[1] בראשית כה, כב.

[2] היפך הענין ד"כל כבודה בת מלך פנימה".

[3] בראשית יד, יח. ובפרש"י.

[4] ורש"י אינו כותב זה, מכיון שלא נתפרש בכתוב.

[5] שיחת ש"פ וירא סכ"ז ואילך.

[6] בראשית כב, יג.

[7] אלא שבנוגע לעקידה לא היתה ברירה. והיה הכרח ב"אפרש לפניך את שיחתי" ע"י אברהם. כנ"ל בארוכה.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה